

ИЗТОКЪ

Тарифа на обявитъ:
офиц. по 3 лв. на кв. см.
сѣдебни по 2 лв. на дума:
търг. реклами, честитки,
некролози, об. за годение
и др. по споразумение
Абонаментъ 80 лева
за година
Адресъ: в. „Изтокъ“
Сливень

Броя 2 лв.

Седмичникъ за политико-общественъ и културенъ животъ.

Редактира комитетъ

УЧИТЕЛЪТЪ И ДЪРЖАВАТА

Мирната революция отъ 19 май насамъ, донесе нови разбирания за обществена и държавна организация. Старитѣ схващания за либерално демократическа държавна рухнаха подъ напора на новото време и се погребяха навѣки. Идеитѣ, които нѣкога френската революция провъзгласи съ цената на много човѣшка кръвь, сега се указаха куха примамка и изживѣнъ блѣнъ. Свобода, братство, равенство—бѣха станали думи безъ съдържание. Алчнитѣ инстинктѣ на отживѣлия индивидуализмъ убиваше живота и спѣваше вѣчния възходъ на човѣшкия духъ.

Българската обществена и държавност бѣха се принизили и оеднаквили съ низкитѣ инстинкти на разлагачата се партийностъ. Всички почти прояви на нашия духовенъ живот бѣха молепасни съ дѣмгата на разложението и покварата. Така, бацитѣ на отрицанието не бѣше пощадилъ и светинята на нашия народъ—учебно то дѣло.

Знайно бѣше, че дѣлението, групировкитѣ и лагеритѣ съществуваха и между учителството. Последното биваше често използувано като сръдство и оръдие за пропаганда на чужди идеи, разбирания и доктрини. Учителътъ бѣше станалъ чуждъ на своята работа и безгласна сѣнка въ изграждането на самобитната народностна култура. Той забрави и се откъсна, като че ли, отъ идеалитѣ на просвѣтителитѣ отъ епохата на възрожденieto.

Но дойде свѣтлътъ денъ и изгрѣ новото слънце за България! Роди се новиятъ българинъ, осъществи се новата обновена българска държава! Пламна сѣйниятъ огънь на новата свобода и се възродиха българскитѣ сръдца...

Дни на радость и истински празникъ трѣбва да зацарятъ въ душата на българския учител. Нѣма вече „биволицы“, нѣма партийни бюра за назначаване! Тури се край на унижения и срамъ. Макаръ и сѣкратено въ едната си частъ, поради закриването на много гимназии, макаръ и незадоволено добре материално, учителството може вече спокойно да отдѣхне и съ нови сили да се залови за своята творческа работа. И сега отъ него се очаква много! Дѣлгътъ и ролята на учителя въ доизграждането на новата държава трѣбва да се почувстватъ по-осезателно. Учителътъ е длъженъ да вземе дейно участие въ новата ни обществена. Той трѣбва да стане истински съзнателенъ носителъ на новитѣ разбирания. Просвѣтнитѣ дѣцѣ трѣбва да поведе възпитанието на младежта споредъ изискванията на новата държава. Неговото обучение трѣбва да бѣде нагледно и преобразувано съгласно волята и задачитѣ на държавата и поминичнитѣ нужди на народа, как-

то се казва въ програмата на правителството.

Новата държава не би могла успѣшно да проведе своитѣ реформи, ако не бѣде подпомогната и подкрепена най-вече отъ народното учителство. Последното трѣбва да се проникне отъ ясното съзнание за изпълненъ общественъ дѣлгъ и безрезервно да се отдаде въ служба на високитѣ идеали на новата българска държава.

До сега, може би умишлено или не, се подържаше погрѣшното схващане, че учителътъ трѣбва да бѣде неутраленъ, пасивенъ и стоящъ на страна отъ нашата обществена. Учителътъ до сега трѣбваше да знае само своето училище, да учи децата и да не види „отъ носа си по-далечъ“. Съ други думи, да бѣде изолиранъ отъ живота! Може би това схващане имаше значение и бѣше вѣрно въ времето на партиитѣ. Може би съ него се целѣше да се „опазятъ“ учителството отъ партизанщината. Но сега, когато тия капища сѣ разрушени, когато българското общество е очистено отъ гнойнитѣ циреи на партиитѣ котерии, българскиятъ учител трѣбва да изпълни дѣлга си и влѣзе въ ролята на истински просвѣтител и възродител на народната свѣсть. Съ други думи, вземайки примѣръ отъ самоотвержената и всеотдайната работа на дейцитѣ отъ възрожденето ни, българскиятъ учител отъ първоначалното училище, прогимназия, реално училище и гимназия по всички земи на нашето Отечество, трѣбва съзнателно и доблестно да изпълни и проведе следния свой повелителенъ дѣлгъ:

1. Да разбере, че съ мрачното и срамно минало е безвъзвратно скжсано и че сега се строи нова държавна организация. Съ огледъ на това да нагоди и своята работа.
2. Да знае, че той е отговорниятъ носителъ на разбиранията за новата държава, за това безъ свѣнъ и безъ страхъ да ги излага предъ питомцитѣ си. Отъ него ще зависи—да обичатъ ли ученицитѣ или не, тая нова държава.
3. Да се проникне отъ новия духъ на времето и първи да обнови душата си, защото само по такъвъ начинъ ще може да служи като живъ личенъ примѣръ.
4. Да нагоди обучението и възпитанието така, щото да осигури участието на училцето при изграждане на новия гражданинъ.
5. Като дисциплинира себе си, да приучи ученицитѣ си на повиновение, стегнатостъ, изпълнителностъ и подчинение на законитѣ.
6. Бидейки самъ частица отъ общото цѣло, да възпитава и подготвя младитѣ къмъ общественъ животъ. Себичността да отстъпи мѣсто на общественото подпомагане.
7. Като бѣде самъ добъръ

Министъръ МИДИЛЕВЪ въ Сливень

(Речь произнесена отъ г. министра на банкета въ Военния клубъ)

Азъ по-скоро бихъ направилъ една изповѣдь, да тегля едно заключение, отколкото да произнасямъ речъ.

Драги съграждани, както васъ и азъ винаги съмъ се чувствувалъ твърде привързанъ и преданъ къмъ своя роденъ градъ. И всѣкога когато ми се отдава случай, макаръ и рѣдко, да го посѣщавамъ, изпитвамъ една душевна радость и облекчение. Но никога моятъ духъ не е билъ тъй възбуденъ и доволенъ, както при днешното тържество. Въ инициативата на моитѣ съграждани за днешния празникъ, азъ не виждамъ само желание да се изкаже благодарностъ и признателностъ къмъ единъ заслужилъ българинъ, нашъ съгражданинъ, въ областта на економическия животъ и възраждане; азъ искамъ да видя нѣщо повече, — онова повече, за което винаги душата ми е копнѣла. Азъ виждамъ въ тази инициатива осъзнаване у моитѣ съграждани, че при тежкото положение, въ което ние сме изпаднали, като народъ и държава, изхода е въ собственитѣ ни сили, въ самитѣ насъ.

Мжка ми е било, когато виждахъ тежкото положение на народа ни, особено като го сравнявахъ съ другитѣ народи. Не сме ние последния народъ, който е претърпѣлъ крушение при борбата за достигане на своитѣ национални идеали. Много други народи сжщо сѣ приживѣли разочарование. Но изкуството е да намѣримъ сами най-добрия изходъ отъ това положение.

Презъ 1871 г. Франция претърпѣ страшно економическо и политическо крушение. Но този народъ на гения, на активния животъ, роди много мже, които му посочиха правилния пътъ. Ще посоча само философа, историка — Иполитъ Тенъ, онеправданъ и изгоненъ отъ отечеството си. Катастрофата го завари професоръ въ единъ английски университетъ. Когато видѣ крушението на своя народъ, той даде обягъ да му служи. Двадесетъ години той работи въ издирване причинитѣ на поражението на Франция. Чрезъ своята аналитична научна мисль той успѣ да изложи тия причини въ 20 тома, макаръ да склопи очи, преди да завърши започнатата работа, която се поде и довърши отъ други достойни синове на Франция. Въ тѣзи си трудове той изложи и положителнитѣ и отрицателнитѣ качества на своя народъ и очерта пътищата, по които ще може да следва презъ вѣковетѣ и всѣкога да бѣде

буденъ и готовъ за превратоститѣ на сѣдбата.

И повтарямъ, мжка ми бѣше, когато ние следъ 1913 г. а особено следъ 1918 г. сѣкрушени въ националнитѣ си идеали, поробени икономически и политически, не видѣхме на повърхността на обществения ни животъ да се яви единъ подобенъ български гражданинъ, да просвѣти този народъ и да му посочи пътя, който трѣбва да следва. Още по-голяма мжка изпитахъ въ 1914 г. когато бившия Кайзеръ, единъ чужденецъ, интересуващъ се макаръ твърде едностранчиво отъ насъ трѣбваше да ни каже: „Престанете да се вайкате и да хленчите, престанете да търсите помощъ вънъ отъ себе си, вие сте народъ съ добродетели и вашето спасение е въ собственитѣ ви сили. Единъ народъ, който знае да се жертвува за брата робъ, има достатъчно сили и знание да излѣзе отъ това тежко положение, въ което е изпадналъ“.

И азъ ви казвамъ—Българскиятъ народъ пожертвува двесте хиляди отъ най-добритѣ си, отъ най-жизнеспособнитѣ си синове. Неужали, той не ще намѣри други достойни синове, които да подематъ дѣлото на възкресението и обновлението на Родината?

И днесъ, съ радость трѣбва да признаемъ, че ако у насъ не се е явилъ единъ индивидъ въ този мащабъ, фактитѣ говорятъ, че ние сме вече предъ едно народно осъзнаване. Следъ празнуване на епопята на Шипка, кждѣто прославихме военната българска добродетель; следъ празника въ Видинъ, кждѣто отпразнувахме паметята на първия български Екзархъ Антимъ—празникъ на нравствената и душевна мощъ—днесъ въ нашия роденъ градъ, ние сме предъ едно празненство въ честь на родната индустрия, техника и стопанство. Това е ясенъ бѣлегъ на народно осъзнаване. И не може душата на всички да не се изпълни съ радость и надежда за утрешния хубавъ денъ. Това осъзнаване, драги съграждани и най-свѣтлата надежда за утрешния денъ на България. Ако това осъзнаване се проявява и въ бждаще, ние можемъ да бждемъ спокойни за бждащето на нашата малка страна. Нашата солидарностъ и нашата единностъ, познати още въ миналото ни и проявени тукъ при това мило тържество, нека останатъ трайни и чисти. Тѣ ще гарантиратъ бждащето на нацията и държавата.

И азъ тегля заключението си,—ако българскиятъ духъ остане и въ бждаще все тъй солидаренъ около идеята за държава и нация, ние сме народъ спасенъ.

Азъ привършвамъ, Господа, и имамъ единъ зовъ къмъ васъ:—Нека идеала за благо то на народа, за благо на

Сакия Муни.

(следва на IV. стр.)

РАЦИОНАЛИЗАЦИЯ НА МЛЪКАРСТВОТО

с оглед на чуждитъ пазари

Въпреки внушителния брой на млъчния добитък у нас, млъкарството е още въ първичната степен на развоя си.

Преди войнитъ кашкавалътъ и сиренето намираха широки пазари въ източнитъ страна, предимно въ Турция, Мала-Азия, Египетъ, Гърция и др.

Млъкарската техника въ западна и срѣдна Европа изкарва днесъ такава разнообразна и финна продукция, каквато нашето примитивно производство не е въ състояние да изкарва по настоящемъ.

Но и частната инициатива, чрезъ специални акционерни сдружавания, може да подпомогне най-ефикасно нашето млъкарско преустройство.

др. европейски страни могат да ни служатъ като образци за млъкарска рационализация. Техническата и икономическа уредба на млъкарницитъ, школуването на ржководителитъ и подготвянето на работницитъ, завладяването и подсиуряването на трайни пазари, приспособяване производството на вкуса и навичитъ на консуматоритъ—това сж първостепеннитъ и много важни задачи, които най-сполучливо ще трѣбва да разрешатъ ония публични, кооперативни и частни стопански срѣди, които ще поематъ върху си млъкарската рационализация.

Разнообразяване вида на млъчнитъ продукти, увеличаването имъ и подобрене на качеството, е една главна предпоставка за разширение на външнитъ дебюшета. Кооперациитъ въ тая посока могат да направятъ най-целесъобразно преустройство въ млъкарството. Тѣ разполагатъ и съ повече сили и срѣдства, отколкото всѣки частенъ стопанинъ.

Типизирането на продуктитъ и тѣхната съответна опаковка ще допренесатъ много за редовното имъ и изгоднo пласиране на външнитъ тржища.

Д. Данаиловъ—агрономъ

Какъ да залѣсимъ околноститъ на гр. Сливенъ

Че е необходимо да се залѣсятъ околноститъ на градъ Сливенъ—за това не може да се спори.

Специалиститъ преди всичко трѣбва да решатъ въпроса—кое засаждане е за предпочитане при нашитъ климатически условия—пролѣтното или есенното засѣване, по много съображения. Следъ това е важно да се опредѣли кои мѣста съ какви дървета да се засадятъ.

Най-важниятъ въпросъ си остава—сѣдбата на посаденото дръвче. Както до сега се прави, то се изоставя на произвола.

Ний мислимъ, че този въпросъ може да се уреди така: общинския съветъ да приеме на служба нѣколко горски стражари, които се съгласятъ съ свой добитък да носятъ вода и поливатъ всѣки денъ посаденитъ презъ есенята дръвчета до като се хванатъ.

II Сѣдия-изпълнителъ при Сливенския Окр. Сѣдъ

ОБЯВЛЕНИЕ № 1607/932 год.

Подписания Ст. Ив. Чучевъ — II Сѣдия-изпълнителъ, обяввамъ, че 15 дни следъ публикуване настоящето въ в-къ „Изтокъ“ до онова число на следующия месецъ, което съответствува на датата на публикацията, въ канцеларията ми ще трае втората публична продажъ на следния недвижимъ имотъ:

- 1) Нива въ землището на село Речица мѣстността „Къра“ отъ 5 декара оценена за 750 лева.
2) Нива въ сѣщото землище, мѣстн. „Гереня“ отъ 53 дек. оценена за 1987 лева.
3) Нива въ сѣщото землище, мѣстността „Мочура“ отъ 6 дек. оценена за 2250 лева.

Имота е на Ивана Лесева, по мжжъ Михалева отъ село Речица, Сливенско, върху му тежи ипотека въ размеръ на 15,000 лева въ полза на Иванъ Ташевъ & Синове Сливенъ, и ще се продава изцѣло и по отдѣлно, по искането на Иванъ Ташевъ & Синове отъ гр. Сливенъ.

Желающитъ да купятъ, могатъ да се явятъ въ канцеларията ми и да наддаватъ.

гр. Сливенъ, X. — 1934 год.

II Сѣдия-изпълнителъ: Ст. Ив. Чучевъ.

II Сѣдия-изпълнителъ при Сливенския Окр. Сѣдъ

ОБЯВЛЕНИЕ № 718/933 год.

Подписания Стоянъ Ив. Чучевъ, — II Сѣдия-изпълнителъ обяввамъ, че 15 дни следъ публикуване настоящето въ в-къ „Изтокъ“ до онова число на следующия месецъ, което съответствува на датата на публикацията, въ канцеларията ми ще трае втората публична продажъ на следния недвижимъ имотъ:

- 1) Нива въ землището на село Гавраилово, мѣстн. „Между пѣтищата“, отъ 75 декара съ първоначална оценка — 2812 лева.
2) Нива въ сѣщото землище мѣстността „Солу-Чаиръ“ отъ 99 дек. съ първоначална цена 5198 лева.

Имота е на Маринъ Дичевъ Николов отъ село Гавраилово, Сливенско, свободенъ е отъ ипотека, има наложена възбрана въ размеръ на 4500 лева, и ще се продава за дългъ къмъ Бъл. Земл. Банка—Сливенски клонъ.

Желающитъ да купятъ, могатъ да се явятъ въ канцеларията ми и да наддаватъ.

гр. Сливенъ, X. — 1934 год.

II Сѣдия-изпълнителъ: Стоянъ Ив. Чучевъ

Общинскиятъ лѣсничей да ги обикаля и ржководи и следи за дейността имъ. Само по този начинъ ще могатъ да се посадятъ хиляди нови дръвчета и околноститъ на града да бждатъ залесени.

Иначе напраздно ще отива всичкия този трудъ и безцелно е всѣко насаждане, щомъ не може да се полива и подържа.

Б. Драгановъ.

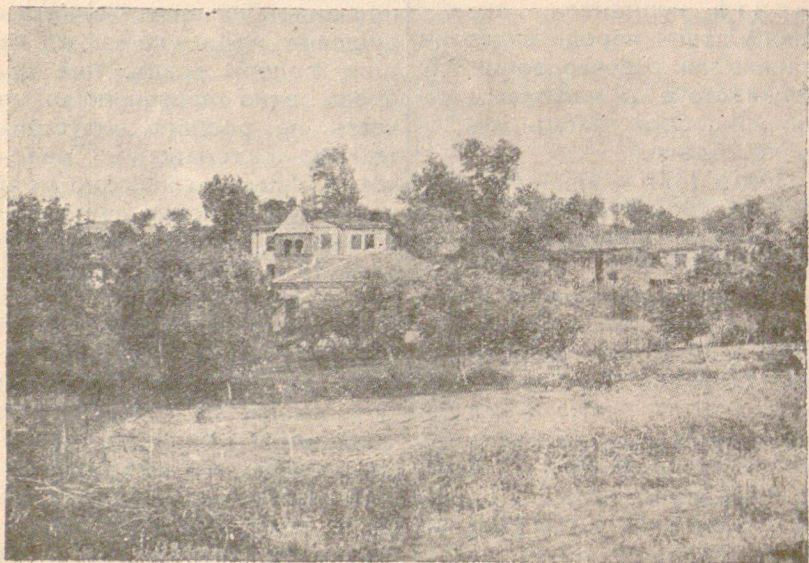
Четете в-къ „Изтокъ“.

Не отлагайте! Осигурете имота и живота си при Д-во „БАЛКАНЪ“ съ кооп. участие въ печалбитъ и най-износни условия. Отнесете се до агента на Д-вото, г. Щил. Василевъ, тел. 88.

Г. Гюлмязовъ

НАШИТЪ БОГАТСТВА

Монастиря „св. Петка“ при с. Сотирия

„Малка св. Гора“—така се е наричалъ Сливенъ съ околността си презъ царуването на Ив. Асенъ II. Това потвърдява и отецъ Паисий въ своята история.

Монастири сж кичили бръговетъ на буйнитъ рѣки, които бросявали въковната гора по сегашното сливенско поле.

околностъ е била осѣяна съ монастири. Сутринъ и вечеръ тихо се разнасяло ехото на църковнитъ клепала, което отѣвало по околнитъ ридове и замирало по усойитъ на планината.

Малко на юго-западъ отъ

на църква, която споредъ преданието е била посветена на Св. Илия.

Северо-източно отъ в. „Атаната“, въ политъ на катжговския масивъ, подъ старитъ бръстове, е съграденъ монасты „Св. Петка“. Кацналъ всредъ живописна долина, обградена съ залесени хълмове и оросявана отъ водитъ на р. Чобанъ-дере и притоцитъ ѝ, той е дѣйствително тихъ кжтъ за почивка и съзерцание.

Аязмата Св. Петка се намира източно отъ монастыря. Стрѣмна, тѣсна пжтечка води до самата чешма. Тукъ пжтника остава изненаданъ отъ гледкитъ, които се откриватъ предъ погледа се разстила обширно—безгранично цѣлото сливенско поле; на западъ Сливенъ, покритъ съ леки сиви мъгли, се тули въ гнѣкитъ на планината, а на югъ се чертаятъ последнитъ разклонения на Срѣдна-гора.

Малко на юго-западъ отъ

монастиря е голѣмия изворъ, нареченъ „Врисъ“, водитъ на който едва излѣзли на Божия свѣтъ, се използватъ за редица тепавици и воденици.

Монастиря, както и останалитъ църкви и скитове, сж били разрушени следъ нашествието на турцитъ, и имотитъ му заграбени. Едва презъ 1871 г. църковното настоятелство при църквата Св. Димитъръ въ Сливенъ, е откупило монастырското мѣсто и частъ отъ околнитъ имоти. Разкрити сж били основитъ на старата църква и върху частъ отъ нея е построенъ мнѣнастиря, който днесъ намираме. Основитъ на старата църква сж били намерени на метъръ и половина дълбочина. Покойния Х. Шкорпилъ, който презъ 1882 година, единственъ до сега, е проучилъ разкопкитъ, дава следното описание: църквата е била построена отъ редъ ломени камъни, редъ тудли, на варовъ разтворъ. Имала е двадесетъ метра дължина. Дванадесетъ мраморни колони и четири каменни стълбове съ носили покрива. На тоя последния е имало две по-малки и едно голѣмо кубета. Поставкитъ на колонитъ, сжщо мраморни, сж имали 70 см., а самитъ колони—50 см. диаметъръ. Материалитъ отъ разрушената църква сж били задигнати и отнесени за направа баня и джамия при с.

Сарай, сегашно — Стралджа.

Разкопки и проучвания повече отъ това, което е направено до 1882 год. не сж правени. Такива обаче се налагатъ, още повече, че историята на този мнѣнастирь е тѣсно свързана съ миналото на гр. Сливенъ.

Монети намерени при разкопкитъ и въ околността на мнѣнастиря, датиратъ отъ времето на Ив. Асенъ II.

Мнѣнастиря е билъ богатъ. Той се е ползвалъ съ голѣми привилегии. Подъ негово управление сж били повече отъ 20 църкви и мнѣнастири, и много села и селища, сега безследно изчезнали, но оставили запазени своитъ славянски имена, като Асеновецъ, Марковецъ, Гергевецъ, Девецитъ, Рамануша и пр. Ливадитъ въ мѣстността „Катъръ-чаиръ“ при с. Тополчане, вакѣфскитъ имоти около с. Сотирия, сж били монастырски имоти Споменаватъ се като имоти на сѣщия мнѣнастирь два голѣми чифлика при с. Бейкъой, Карнобатско, както и Катъръ ханъ въ гр. Ямболъ. По сотирската рѣка, а сжщо и по р. Тунджа, е имало много воденици монастырски, съ около четиридесетъ воденични камъка. Притежавалъ и имоти и въ околността на с. Кортенъ, Ново загорско.

Сѣщия мнѣнастирь се е пол-

